

Kort nasjonal rapport fra Norge – September 2018

Situasjonen i Norge preges av en rekke nasjonale saker som har interesse for området som «Hela Norden ska leva» arbeider for:

- Regions- og kommunereform
- Forberedelse av stortingsmelding om «Frivilligheten i Norge»
- Forberedelse av stortingsmelding om «Folkehelsepolitikk»
- Invitasjon til å gi innspill til regjeringens Nasjonale forventninger - "Bærekraftige byer og sterke distrikt"

Det er tradisjon for å involvere organisasjonene i samfunnet i høringer om viktige samfunnsproblemer. Dette har vært tilfelle for alle de nevnte sakene og særlig «regions- og kommunereformen» har skapt debatt blant folk og i media.

Regions- og kommunereformen

Det er 428 kommuner i Norge. Kommunene varierer betydelig i både befolkning og størrelse. Antallet norske kommuner sank fra 744 til 454 etter den forrige kommunereformen på midten av 1960-tallet.

Over halvparten av kommunene har under 5000 innbyggere. De 100 største kommunene utgjør omtrent 75 prosent av befolkningen.

I gjennomsnitt har norske kommuner i underkant av 12.000 innbyggere. 335 av landets kommuner har lavere innbyggertall enn dette. Utsira kommune er den minste kommunen med 211 innbyggere. Oslo er størst med 634.463 innbyggere.

Fra 2020 vil det være 356 kommuner.

Det pågår en omfattende debatt om innbyggermedvirkning og «samskaping», et begrep som er hentet fra Danmark. Frivillighetens plass er sentral i dette bildet. Vellenes Fellesorganisasjon har vært aktiv deltaker i debatten i flere fora. Våre myndigheter vil ha større deltakelse fra innbyggerne, men vil i stor grad bestemme hvilke saker de ønsker råd om. Dette er utfordrende for den organiserte frivilligheten, som til eksempel velforeninger og grendeforeninger, som ønsker å ta opp

saker som angår dem i hverdagen. Hvilke løsninger en faller ned på er uavklart, men løsningene kan få stor innvirkning på den organiserte frivilligheten og vår påvirkning i samfunnet.

Tilsvarende er det vedtatt at fylkesstrukturen skal endres. Norges 19 fylker blir til 10 regioner.

Regjeringen mener at større og mer funksjonelle fylkeskommuner vil styrke både lokaldemokratiet og vekstkraften. Det legger grunnlaget for bedre samarbeid med andre regionale aktører og en styrket samfunnsutvikling.

Både kommunereformen og regionsreformen har skapt mye politisk debatt, og skillelinjene går mellom regjeringspartiene med støttepartier og opposisjonen.

Forberedelse av stortingsmelding om «Frivilligheten i Norge»

15. november legger Regjeringen fram stortingsmelding om «Frivilligheten i Norge». Meldingen vil trekke opp politiske retningslinjer for den statlige frivillighetspolitikken, økonomiske støtteordninger og samfunnsoppgavene for frivilligheten.

Vellenes Fellesorganisasjon har lagt ned mye arbeid i å skape et godt grunnlag for lokal medvirkning og nærmiljøarbeid, og er svært spent på hvordan dette nedfelles i meldingen. Tradisjonelt er det «idretten», humanitære organisasjoner og beredskapsorganisasjoner (som Røde kors) som tiltrekker seg oppmerksomhet.

VFO har deltatt i en rekke møter, seminarer og høringer om temaet, både på landsnivå og lokalt.

Vellenes Fellesorganisasjon har knyttet kontakt med Institutt for Samfunnsforskning for å få mer kunnskap og data om lokal frivillighet.

Forberedelse av stortingsmelding om «Folkehelsepolitikk»

Vellenes Fellesorganisasjon har understreket betydningen av forebyggende folkehelsearbeid der folk bor – gjennom medlemsforeningene i VFO. Vi har deltatt på en rekke innspills møter med Helsedepartementet der dette har vært understreket.

Lykkes velforeningene, styrker dette livskvalitet og gir folk flest en følelse av tilhørighet og deltakelse. Dette motvirker en av vår tids utfordringer når det kommer til folkehelse, nemlig ensomhet og mangel på fysisk aktivitet som rammer alle generasjoner.

Det er viktig for motivasjonen i denne delen av frivilligheten, at myndighetene «ser» dem og vier dem oppmerksomhet når en trekker opp linjene for god folkehelse. Vellenes Fellesorganisasjon beklager at hovedfokuset i Folkehelsemeldingen ligger på helseproblem og ikke helseforebyggende arbeid, og mener at generell trivsel og tilhørighet er viktige faktorer i det forebyggende folkehelsearbeidet..

Dette gjør det meningsfylt å drive folkehelsearbeid der folk bor.

Meldingen skal legges fram våren 2019.

Invitasjon til å gi innspill til regjeringens Nasjonale forventninger - "Bærekraftige byer og sterke distrikt"

Nasjonale forventninger til kommunal og fylkeskommunal planlegging skal utarbeides av regjeringen hvert fjerde år. Forventningene skal foreligge før kommune- og fylkestingsvalget. De skal bidra til å fremme en bærekraftig utvikling gjennom den regionale og kommunale planleggingen

Stortinget har vedtatt regjeringens melding om "Bærekraftige byer og sterke distrikt". Meldingen viser noen sentrale elementer i regjeringens politikk rettet mot fylkeskommuners og kommuners utvikling.

Vi forventer at regjeringen vil være særlig opptatt av forholdet mellom byene og distriktene. Det er et ønske om å styrke regionsbyene rundt om i landet.

Utviklingen i Vellenes Fellesorganisasjon

Vellenes Fellesorganisasjon er nå vel etablert i sine nye kontorer under ledelse av administrasjonsleder Annette Henriksen. Med seg har hun Irene Broholt. Erik Sennesvik er fremdeles arbeidende, valgt leder.

Medlemstallet øker sakte men sikkert, mens oppgavene har økt betydelig.

VFO har fremdeles ingen tilskudd fra offentlige myndigheter til sin virksomhet.

Hovedoppgavene er

- Å betjene 2.200 medlemsforeninger rundt om i Norge i forhold til spørsmål og kompliserte saker
- Legge til rette for gode medlemsfordeler
- Knytte kontakter og påvirke myndigheter innenfor interesseområdet.

Neste Landsmøte arrangeres i Oslo 3. mars 2019.

Oslo, 24. september 2018

Erik Sennesvik

Vellenes Fellesorganisasjon

Øvre Slottsgate 2b, 0157 Oslo

Org.nr.: 995 499 886

Leder Erik Sennesvik, 909 67 676

Administrasjonsleder Annette Henriksen 94148897

Organisasjonssekretær Irene Broholt, 920 89 055

post@vellenesfellesorganisasjon.no

www.velnett.no

www.facebook.com